

Datum: 18 oktober 2006

Geachte leden van de commissie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Na aanleiding van het rondetafel gesprek van dinsdag 17 oktober stuurt het ISO u hierbij onze aanbevelingen omtrent de spoedwet. Het ISO zou graag zien dat u deze ter harte neemt.

Het doel van motie 42 was naar ons inzicht dat er simpele en heldere aanpassingen in de WHW gemaakt moesten worden die het zogenoemde machts- en informatievacuüm die na de invoering van leerrechten zou kunnen ontstaan, zouden wegnemen. De spoedwet die dit moet regelen heeft volgens ons erg veel zwakheden. Aan de hand van de 4 punten die in de motie worden genoemd zal deze brief onze aanbevelingen voor de spoedwet uiteenzetten.

Versterking van de medezeggenschap

Het ISO is van mening dat de spoedwet de positie van de medezeggenschap miskent. Zo is de zorgplicht bij medezeggenschap volkomen overbodig. Zorgplicht bij de medezeggenschap was alleen noodzakelijk voor een goede aansluiting op de zorgplicht van het bestuur van de instellingen. Aangezien er in de spoedwet geen aanpassingen zijn op zorgplicht voor het bestuur van de instellingen is deze zorgplicht volkomen nutteloos en *verzwakt* het juist de positie van de medezeggenschap in plaats dat het deze versterkt. Dit staat dus precies haaks op het doel van deze spoedwet, namelijk versterking van de medezeggenschap. Het ISO zou graag de volgende punten aanbevelen als verbetering van de medezeggenschap:

Het profileringsfonds en het instellingscolleged zijn wijzigingen door de WFHO die een grote invloed hebben op de student en juist daarom zou deze spoedwet hier expliciet iets over moeten zeggen. Het ISO vindt het volgende:

1. De medezeggenschap zou instemmingsrecht moeten krijgen op de inhoud *en* de hoogte van het profileringsfonds aangezien het profileringsfonds dermate belangrijk is voor de student. Juist voor studenten die actief zijn naast hun studie of die zich in uitzonderingspositie bevinden zoals bijvoorbeeld zieken, zou de medezeggenschap hierin een sterke positie moeten hebben.
2. Daarnaast moet de medezeggenschap ook instemmingsrecht hebben op de hoogte van het instellingscollegegeld. De kans dat een student dit instellingscollegegeld zal moeten gaan betalen wordt door de invoer van leerrechten veel groter.
3. De medezeggenschapsstructuur dient er in te voorzien dat ook op het niveau van een opleiding en/of cluster van opleidingen de zeggenschap ten aanzien van het onderwijsproces, waaronder studie- en studentenbegeleiding, aantal contacturen, maximale correctietermijn en vervangingsregels bij ziekte van docenten gewaarborgd is. Opleidingscommissies moeten dus in de spoedwet blijven bestaan.
4. De financiële middelen die verdeeld worden ten behoeve van de interne medezeggenschapsorganen dienen er in te voorzien dat de (leden van de) medezeggenschapsraden bij het medezeggenschapsreglement en bij de wet toegekende taken en bevoegdheden optimaal kunnen uitoefenen, alsmede de mogelijkheid hebben informatie te vergaren, opleiding te verkrijgen en onderzoek in te stellen.

5. De medezeggenschap dient instemmingsrecht te hebben te aanzien van de wijziging van de statuten van de instelling, in het bijzonder van de doelstelling, identiteit en grondslag.
6. De medezeggenschapsraad is, na overleg met de Raad van Toezicht, bevoegd externe deskundigen in te schakelen ter beoordeling van de verkregen informatie voortkomend uit het informatierecht in art. 9.33, indien en voor zover noodzakelijk.
7. Op verzoek van de medezeggenschapsraad wordt een besluit opgeschort indien het College van Bestuur de medezeggenschapsraad niet of niet tijdig heeft geïnformeerd over het te nemen besluit wanneer dit niet of niet tijdig informeren leidt tot het niet gebruik kunnen maken van het aan de medezeggenschap toekomende instemmings- of adviesrecht.
8. De medezeggenschap dient instemmingsrecht te hebben bij de keuze tussen een ombudsman of ombudscommissie op de instelling alsook adviesrecht op de profielschets van deze ombudsman of ombudscommissie.
9. In het kader van in art. 9.34, lid 1 genoemde niet voldoen aan een verzoek om informatie, dient de in dit artikel gebruikte term "systematisch" vervangen te worden door "na herhaald verzoek".

Daarnaast geeft de spoedwet aan in art. 9.7, lid 1, dat de medezeggenschap instemmingsrecht heeft op het onderwijs*proces*, maar niet op onderwijs*inhoud*. Graag zou het ISO willen dat van beide begrippen een duidelijke definitie wordt gegeven, aangezien de Memorie van Toelichting niet toereikend genoeg is. Nu is het namelijk erg onduidelijk waar precies de grens ligt tussen inhoud en proces.

Versterking van de Raad van Toezicht

1. Analoot aan recente wetgeving in de zorg (Wet Toelating Zorginstellingen en Wet Medezeggenschap Cliënten Zorginstellingen), volkshuisvesting en woningbouwcorporaties, alsmede het primair, voortgezet en beroepsonderwijs (Wet Medezeggenschap op het Onderwijs 1992) dient in het hoger onderwijs de studentengeleding van de medezeggenschapsraad tenminste twee leden van de Raad van Toezicht bindend voor te dragen, al dan niet aan de hand van een door de Raad van Toezicht zelf vastgestelde profielschets.
2. In het kader van de waarborg van de invloed van de overheid en de bewaking van de kwaliteit van het toezicht wenst het ISO dat één lid van de Raad van Toezicht, bij voorkeur de voorzitter, wordt benoemd op bindende voordracht van de overheid, uiteraard met inachtneming van de profielschets.
3. Voorts dient de studentengeleding betrokken te worden bij de selectieprocedure van de overige leden van de Raad van Toezicht.
4. De studentengeleding dient adviesrecht te krijgen op de vaststelling voor de Raad van Toezicht geldende reglement, waarvan de profielschets en de selectieprocedure deel uitmaakt.

Transparante studiekeuze

De spoedwet miskent een expliciete rol van de overheid als eindverantwoordelijke voor het beschikbaar stellen en openbaar maken van vergelijkbare informatie betreffende de inhoud en kwaliteit van opleidingen. Het ISO vindt dat de overheid hiervoor eindverantwoordelijk moet zijn aangezien deze opleidingen per slot van rekening voornamelijk uit publieke middelen worden bekostigd. Graag zou het ISO dan ook een concreter wetsartikel in de spoedwet zien.

- Rechtspositie individuele student

De één-loket functie is een goed initiatief dat het ISO steunt. Echter ziet het ISO wel een gevaar dat individuele afspraken de collectieve afspraken zouden kunnen vervangen. Dit zou dan in de praktijk bijvoorbeeld kunnen gaan om studiecontracten die met de individuele student zou kunnen worden

afgesloten. Dit vindt het ISO onwenselijk. Graag zou het ISO zien dat er in de spoedwet komt te staan dat de individuele afspraken niet de collectieve afspraken vervangen.

- Onderzoeksrecht c.q. enquêterecht

De ondernemingskamer van het hof van Amsterdam dient niet alleen te fungeren als een beroepsinstantie met betrekking tot uitspraken van de geschillencommissie, maar dient - overeenkomstig art. 2:345 lid 1 BW - op schriftelijk verzoek van een organisatie, die ten doel heeft de behartiging van de belangen van bij de instelling ingeschreven studenten de mogelijkheid hebben een of meer personen te benoemen die belast worden met het instellen van een onderzoek naar het beleid en de gang van zaken binnen de instelling. (zoals het Uitvoeringsbesluit Wet Toelating Zorginstellingen)

- Woonlandbeginsel

Het woonlandbeginsel dat in art. I-C van de spoedwet wordt genoemd heeft grote negatieve effecten op studenten die op afstand studeren (studenten die het Nederlands staatsburgerschap bezitten en bijvoorbeeld aan de Open Universiteit studeren). Studenten die buiten de EER wonen moeten door dit artikel instellingscollegegeld gaan betalen. Dit artikel heeft als doel fraude tegen te gaan, een doel die het ISO onderschrijft. Toch kan het niet de bedoeling zijn dat deze groep studenten hierdoor wordt achtergesteld. Graag zou het ISO zien dat dit artikel wordt aangepast, waardoor er een uitzonderingsregel ontstaat voor deze bewuste groep studenten.

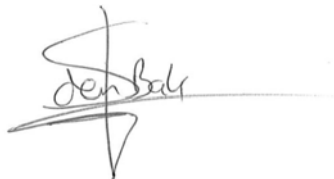
- Reactie staatssecretaris Bruins op advies Raad van State

Het ISO is het eens met de Raad van State dat het zeer onwenselijk om de filosofie van de WHOO (de zorgplicht) een op een te kopiëren in de WHW. Graag wil het ISO dan ook nog kort ingaan op de reactie van staatssecretaris Bruins op het advies van de Raad van State. Volgens de staatssecretaris is het namelijk zo dat kwaliteitszorg en de academische vrijheid twee voorbeelden zijn van zorgplicht die al in het huidige systeem aanwezig zijn en dat het dus niet een heel andere filosofie is. Het ISO is van mening dat dit argument niet klopt. Kwaliteitszorg wordt namelijk in het huidige systeem van accreditatie volledig geregeld en is er in die zin geen sprake van een zorgplicht. Daarnaast is het ISO van mening dat bij een zorgplichtsystematiek de doelen vaststaan maar de middelen door de instellingen zelf mogen worden ingevuld. Aangezien een academische vrijheid geen doelen heeft, en een instelling niet kan kiezen voor een "academische onvrijheid" kan het naar ons inzien niet worden beschouwd als een zorgplicht.

Conclusie

Het ISO vindt dat de spoedwet in zijn huidige vorm niet de nodige kaders schetst voor leerrechten. Daarnaast wekt de spoedwet veel onduidelijkheid op. Het ISO zou graag zien dat er met veel zorgvuldigheid naar de wet wordt gekeken.

Hopende dat u onze opmerkingen ter harte neemt, onze aanbevelingen overneemt en het wetsvoorstel kritisch benaderd, tekenen wij,

Sebastiaan den Bak
voorzitter